

Jongeren en geldstress Januari 2022

Onderzoek naar hoe bij te dragen aan de economische redzaamheid van jongeren

Risicofactoren voor jongeren om schulden te ontwikkelen

- Het moeten aangaan van een zorgverzekering.
- Het afsluiten van telefoon- en andere abonnementen.
- Betalen van boetes.
- Sociale activiteiten met vrienden waar zij achteraf onvoldoende geld voor blijken te hebben.
- De mogelijkheid om een studielening aan te vragen.
- Voor de eerste keer uit huis wonen.

Mobility Mentoring is een aanpak gericht op de relatie tussen het ervaren van (geld)schaarste en de stress die hierbij komt kijken. De aanpak omvat instrumenten die sociaal professionals kunnen inzetten bij het begeleiden van gezinnen waar sprake is van geldstress (door schulden). MeerWaarde (een welzijnsorganisatie uit de Haarlemmermeer) heeft haar eigen aanpak ontwikkeld genaamd 'Schaarste de Baas'. Zij wil naast een aanpak gericht op gezinnen een versie ontwikkelen gericht op jongeren.

Met dit onderzoek willen we inzicht krijgen en geven in hoe de stress sensitive aanpak gericht op gezinnen kan worden toegepast op jongeren om bij te dragen aan hun empowerment en economische redzaamheid.

Hiertoe hebben we in 2021 23 jongeren en 2 jongerenwerkers van MeerWaarde bevestigd. De jongeren hebben een online vragenlijst ingevuld. Met de twee jongerenwerkers hebben we een diepte-interview afgenomen.

De rol van financiële stress bij de empowerment van jongeren

- Ongeveer de helft van de bevestigde jongeren geeft aan zich minder gelukkig te voelen als zij financiële stress ervaren.
- Meer dan twee derde van de bevestigde jongeren geeft aan bij financiële stress werk te kiezen waar zij snel geld mee kunnen verdienen.
- Vrijwel alle bevestigde jongeren geven aan dat financiële schaarste hen belemmert om een opleiding te gaan volgen.
- Tot slot geven de meeste jongeren aan dat geld een rol speelt bij het verwerven van een goede maatschappelijke positie.

Werkwijze jongerenwerkers bij jongenschulden en stress

- Eerst focussen op het wegnemen van hoge geldstress door te werken aan bestaanszekerheid.
- Proberen om een matchmaker te zijn tussen financiële verwachtingen uit de samenleving en de leefwereld van de jongeren zelf.
- Samen met de jongeren zicht krijgen op aanwezige én ontbrekende hulpbronnen in de omgeving en waar mogelijk samenwerken met het informele netwerk van de jongeren.
- Als jongerenwerker een positief rolmodel zijn en ook positieve rolmodellen in de omgeving van jongeren mobiliseren.

Bij het toepassen van de aanpak 'Schaarste de Baas' vinden de jongerenwerkers het belangrijk dat zij

- De bestaande formulieren inzetten als gespreksinstrument.
- Aandacht geven aan alle leefgebieden en ruimte laten voor autonomie jongeren.
- Het leefgebied 'gezin' nadrukkelijk aandacht geven, want het gezin speelt bij veel jongeren die 18 zijn geworden een grote rol in hun financiële situatie.
- Rekening houden met schaamte bij het bespreekbaar maken van schulden.
- Online invullen mogelijk maken om progressie zichtbaar te maken.

Vervolgonderzoek

Bovenstaand vooronderzoek is een voorbereiding op een groter onderzoek in 2022 naar de rol van vraagverlegenheid (i.e. schaamte) bij het bespreekbaar maken van geldstress onder jongeren, en naar handelingsperspectieven voor professionals om met deze vraagverlegenheid om te gaan. Publicatie van de resultaten van dit grotere onderzoek volgt eind 2022.

Onderzoeker: [Paula Smith \(inholland.nl\)](mailto:Paula.Smith@inholland.nl)

